

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Götheborgska Magazinet.

Torsdagen, den 5 Junii 1766.

Lärda Nyheter.

Upsala. 500 sidor äro nu färdige utaf Glossarium Svio-Gothicum, och tryckningen fullföljes så fort, som mögeligt är, under de tid spillande omständigheter, som för Academiiska Boktryckeriet sedan förl. December upkommit. Europa sitter inmedlertid och väntar.

Stockholm. Swenska Magazinet för April månad är utgifwet. Härmed bädas ingen nyhet för Götheborgare, ty åtskillige bland dem holla denna Månadsfrift hellswe. Jete des mindre får jag wäl införa därutur et litet stycke, till någon tjenst för mine öfrige läsare, och äfwen för likhetens skull med mina egna wecko-arbeten i de sista nummerne. En Sara talar där om sig och sin Philips ibland annat således: „Wi läse och gerna poesier, men wi wälse i synnerhet de Skalder, som tala om landsbygden, som måla naturen. Läsuingen af Landqwäden har något särdeles fört i sig för dem, som hafwa landet för sina ögon. Det poetiska snillet upljusar altid sin målning, och Skaldens eld ökar känslan hos åfsadaren af naturens härlighet; ja den hindrar, at samma känsla ej får förgås, af wanan, at se et och det samma. Poesien föder hos oss wördnad och kärlek för det urgamla och wärdiga återbruket—— Poeterne holla oss qware wid de behagelige känslor, som naturen wil förlåna oss: ja de lära oss at njuta åtskillige af dem, som knapt eljest hade rört våra yttre sinnen, och som aldeles hade undgått wår estertanke—— Wi hafwe tänkt öfwer lycksaligheten, wi hafwe gjort den helt enfaldig, wi hafwe däruti satt all wår möda, at gifwa oss et ömt och hederligt tänkesatt, och at åtnjuta des sön inom oss. Ester mit tycke, synes detta wara den rätta Philosophien. Philosophien har, i wår tid, förfallit til en hop onyttiga sinheter: osta har den endast tjent, til at göra människan föragtelig; den har mera bemödat sig at förnedra, än at leda människan. Sådane woro min faders tankar, och i dessa tänkesatt ärne wi upfoda våra barn.“ Angående den sarskille samling af Ossians poemer, som

Herr Kongl. Bibliothecarien C. C. Gårwells wetat tackas, på sid. 303, up-
mantra mig till at på Wårt Mödespråk utgiffwa; så känner jag nog böghel-
se hos mig, at däruti finnas emot sådant allmänneligen uttradt förtöende är-
känslam. Men jag måste wäl först afböda mig de arbeten, som jag för detta
lofwat det *Altränna*, och ibland hwilka en del ligga särddige, at lemnas un-
der pressen. Doch emedan Ossians harpa torde bliwa ännu mer intagande,
och göra detta mitt försök mera begärligt, jag menar en snällare afsättning:
så lärde detta bliwa för mig et angenämt höst-arbete på lediga stunder, om
Gud-helsan förlåner. Jag skrifwer hwarken för winning eller heders skull:
och är föredensfull, wid det ena, nögd, at ej råka i allför kånbart lidande;
och beträffande det andra, oroar det mig icke, om jag skulle oförskyt straffas
med omildta viddomen, hwilkas ofog skal betalas med min tyfhet: äfwen
som jag icke kan hwarken yfwas i sinnet, eller högeltgen glädjas, när någon
besogad och grannsynt domare tåckes beröma mig; utan skal jag, något när
kännare af mig sjelf, uttyda sådant såsom rön utaf ynnest och öfwerseende
med mina brister, mycket hätre än såsom något wedermåle af min förtjenst.

Götheborg. Under Phyl. & Log. Lectorens, Herr Doctor Magnus
Roempkes, anförande, hölls en formelig disputationis act, den 31 Maji, til
Gymnasii Ungdomens öfning. De härwid tjenstgörande Gymnasister, alle
af beghnerligen godt hopp och utwalde snillen, woro, på förswars-
sidan: And. Förling från Spekeröd, Ol. Westman från Götheborg, Jf. Imm. Ed-
ström från Östad; och på motidan: And. Wärenius från Serdråga, Lars
Swarsh från Sjårås, I. Roselius från Hunnestad. Herr Doctor Roempke,
som, i de sista 2 åren, med sina offentliga föreläsningar handledt Gymnasii
Ungdomen i de stycken som höra til Primarii Theol. Lectors ämbetet, hade
nu utgiffwit sådana ämnen, som därmed hafwa et redbart sammanhang. Men
desse Theser äro, til en del, ej lätteligen begripelige til snart bifall för andre
än dem, som hafwa gjort sig nytta af de härlige upåtkter, hwarmed forskan-
de Snillen i nyaste tider uplyst wår helige Bibel. Det bör dock ej wara
mer underligt, at Hebreiska och Grekiska Philologien efterhand bringas i
större och större redighet, än sådant sedt i andra wetenskaper; och jag wet
icke, hwilketdera för en Theolog, jag bör ej säga hwar och en Prestman, är
mindre ursåkteligt: at wara i okunnighet om sådant; eller at med lättfinnig-
het och wederswilsa döma därom. Huru tänker man om en Botanist, som
ej känner en von Linnees skrifter? Och den läkare, som i okunnighet hatar
Boerhaavens skrifter, ligger wäl lagom djupt i sin konst. Hwarföre skulle
man i Philologien lesa likom för 10, 30, 70 år tillbaka? Jag önskar at
Herr Doctorn wille utgiffwa sina Theser på nytt, och ledsaga dem med an-
märkingar

märkningar till uplysning för Sannings Ålfvare, som i wälmening och enfaldig
dig wärdnad, för sine läromästare tro, det ingen ting kan sagas och bewisat
mer, än hwad de, efter sina tillfällen, hört och fattat.

Widare utdrag af Herr Thomsons Wärens

När himmel och jord täfka med hwarannan, at fröjda människans sinne;
kan hon då undandraga sig förening med Naturens allmänneliga behagelig
het? Kan hånnes hjerta plågas af wilda begärelser, då hwar wäderpust är
frid, och hwar Fogslund är fullstemmig? Bort! från Wärens angenäma
stigar, I snåle, hårde, och af andras nöd känslolöse, men för er seltwä öfwer-
dådige, söner af jorden; bort! Men kommer, I Adelsfinte, i hwilkas be-
tragtelser af alla Guds werk en flapande godhet brinner med warma strålar,
och sitter i edra gifnilda ögon, och från innersta grund, bjuder fram besede-
lige förtige, utan at wänta på anmodan, äfwen som den iust werkande Gur-
den öfwerhopar öf ofta med opåtänkta wälgärningar. För Er Full, blåsa
wädrén ut Wärens: för Er nedstiga de frugtbarande stigar öfwer fälten; och
solen skjuter ut för Er sina hulda strålar.

I denna lustiga årstid, upstiger ur Jungfruns kinder en fröjstare blomma:
des lippar rodna af inre sågning: hon andas ungdom: den klara wärfan
strålar i hånnes ögon; och sinå förwiringar intaga hånnes ädvor. Från de
genomträngande ögnelast går hånnes ålfvare bort, betagen af kärlekens wäl-
de, och krank af suckande wanmagt. O då, I Sköne! wäret högeligen
warsame om Edra slippriga hjertan: reter ej de farliga suckar, de talande,
och undergijne, men listige, ögne-spel: låter ej den uptända tungan, snar at
förleda, glatt af smickran, öfwerwinna Ert althwar; och förtrot icke, uti en-
rum, at en förrådare Edra weklige tids-minuter.

Wakre sig och en lystande Ungling för kärlekens första anfall: ty det är
för sent, när den utsläppt sin fulla ström på hans hjerta, då wisdomen ligger
uedfald, och tanken, insvept i lustiga inbildningar af en usel lycka, jämt före-
ställer sig den förföriska luffheten, det retande löjet: det är för sent, när siren-
nen med sin bedrägeligen kjusande röst hånnekt honom til swekfulla stränder,
och, midt ibland rofor, en plöfelig ånger sticker upp sit orme-hufwud.

Men äro de ej på en ort tillfammen: hwad för en we-klagan rasar då i
hwar tanke hos en swag yngling! och hwilke orolige grillor förtära hans liff
blomma! En wanwärdad lycka flyr undan: han försunmar sina sysslor: hon
allena hörd, känd och sedd, äger hans tankar, upfyller hans känslor, och
pickar

pickat i hans ädror. Stor sak i böcker: bara förret hos wänner: olustig, ensam, och utan upmärksamhet siter han i sällskap. Halvbrune meningar undfalla hans tunga: han fastar sig, tankfull, uti sin trånvarande Fönas toma samu; hångrer hufwudet, och fäster ned ögonen. Hastigt springer han upp, bort till stantande flaggor öfwer et wattu-fall, och wankar omkring in på sena qwällen, förlorad uti ålftogs grubbel: eller sitter han wid stranden, och öfer wändarne med sina suckar. Han går tillbaka. (Se No 24.)

Stads-Nyheter.

Inkomne äro Skepparne Alexander Stewart ifrån Dundie med varlast, Alexander Jameson ifrån Borrowstones med dito, Christ. Wegener ifrån Engliary med salt.

Utgångne äro Skepparne Thomas Johnsson til Borrowstones, Jeremias Holmberg til Grenock, John Wareton til Dunfries, Swen Hansson til Nantes, Donald Edie til Lieth, Adam Turnbull til Dairn, James Addison til Lieth, Alexander Stewart til Airth, och Alexander Jameson til Borrowstones med järn och bräder, Michael Connor til Madera, Walter Nicoll och George Bruce til Lissabon med Ostindiskt gods, Thomas Hogg och Peter Christie til Lieth med varlast.

Små Kyrko-tidningar.

I Domkyrko-Församlingen äro födde 2 gosse och 5 flicko-barn: Döde Aldermannen Olof Ferntof, 76 år, af ålderdom; Jungfru Ekerot, 60 år, af feber; Handelsmannen Herr Gustaf Santefons Fru, Johanna Margareta Pettersson, 26 år, af barnsbörd; afledne Lieutenanten Böös Enka, Gunnilla Böö, 90 år, af ålderdom; Båtsmans Enkan, Lena Dahl, 47 år, af gulsot; och 3 barn, af otand barn-sjukan, klyffna och slag.

I Dystra Församlingen är födt et barn.

Kundgörelser.

Hos Herr Jacob Gabr. Brusewis, på Drottninge gatan, finnes til köps Hymen-ter, Zesker- och bitter-wattu, som i förra weckan med Skepparen D. And. Wylt ifrån Hamburg ankommit.

Et parti bättre och sämre waster komma, igenom auction, at försäljas, den 13 innerwaraude månad, uti Herr Peter P. Elmans hus i Mashugget. Wasterne kunna förut beses uti des hamn.

Utbi-ades til försälning et svart-surt Korsteko, 8 år gammalt, 9 quarter och en och tre fjerdedelis tunn högt, ar ej allenast wacker, utan äfwen prägligt at rida och föra, hållt det baswer en god stwert och stark traf, utom des nog tjenligt til afwels, om så skulle behagas. Den som äskuntar et sådant kreatur, som ar at beses hos Herr Olof Nising på Konungsgatan, kan med ägaren öfwerenskomma om priset, in förr des bättre, innan bortresan sker.

Hos Herr Carl Didr. Swensson säljes extra god Dansiger råg til billigaste pris.